TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2020/1357

2020 m. rugsėjo 25 d.

kuriuo Slovakijos Respublikai pagal Reglamentą (ES) 2020/672 suteikiama laikina parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo ([1]), ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2020 m. rugpjūčio 6 d. Slovakija paprašė Sąjungos finansinės paramos, kad papildytų nacionalines pastangas mažinti COVID-19 protrūkio poveikį ir reaguoti į protrūkio socialinius bei ekonominius padarinius darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims;

(2) numatoma, kad COVID-19 protrūkis ir išskirtinės priemonės, kurias Slovakija įgyvendino siekdama suvaldyti protrūkį ir jo socialinį, ekonominį bei su sveikata susijusį poveikį, turės didžiulį poveikį viešiesiems finansams. Pagal Komisijos 2020 m. pavasario prognozę buvo numatyta, kad iki 2020 m. pabaigos Slovakijos valdžios sektoriaus deficitas ir skola sudarys atitinkamai 8,5 % ir 59,5 % bendrojo vidaus produkto (BVP). Remiantis Komisijos 2020 m. tarpine vasaros prognoze numatoma, kad 2020 m. Slovakijos BVP sumažės 9,0 %;

(3) COVID-19 protrūkis imobilizavo didelę Slovakijos darbo jėgos dalį. Dėl to Slovakijoje staigiai smarkiai padidėjo viešosios išlaidos, susijusios su nacionalinėmis sutrumpintos darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, kaip nurodyta 4 konstatuojamojoje dalyje;

(4) konkrečiau, 2020 m. rugpjūčio 6 d. Slovakijos prašyme nurodyto Įstatymo Nr. 5/2004 Rink. dėl užimtumo tarnybų pagrindu pradėta taikyti keletą priemonių COVID-19 protrūkio poveikiui mažinti, įskaitant paramos schemą, skirtą darbdaviams, laikinai išleidusiems darbuotojus atostogų nuo 2020 m. kovo mėn. iki 2021 m. gruodžio mėn. Tokie darbdaviai gali prašyti kompensuoti darbo užmokesčio išlaidas, sudarančias iki 80 % įprasto atostogų išleisto darbuotojo darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių, neviršijant 880 EUR per mėnesį, su sąlyga, kad darbuotojai nebūtų atleisti. Be to, nustatytos kelios papildomos priemonės: a) vienodo dydžio įmoka už darbuotoją, mokama nuo 2020 m. kovo iki rugsėjo mėn. pabaigos, jei pardavimo apimtis sumažėja ne mažiau kaip 20 % (mėnesinė parama nuo 180 iki 540 EUR, priklausomai nuo pardavimo apimties sumažėjimo); b) vienodo dydžio įmoka, mokama iki 2020 m. rugsėjo mėn. pabaigos savarankiškai dirbantiems asmenims, apdraustiems privalomuoju socialiniu draudimu, jei pardavimo apimtis sumažėja ne mažiau kaip 20 % (mėnesinė parama nuo 180 iki 540 EUR, priklausomai nuo pardavimo apimties sumažėjimo); c) 80 % darbuotojo darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių (neviršijant 1 100 EUR) kompensacija iki 2020 m. rugsėjo mėn. pabaigos, mokama įmonėms, uždarytoms Vyriausybės dekretu; ir d) vienodo dydžio (210 EUR per mėnesį) pašalpa, mokama iki 2020 m. rugsėjo mėn. pabaigos pagal darbo sutartį dirbantiems darbuotojams, vieno asmens bendrovėms ir savarankiškai dirbantiems asmenims. Vienodo dydžio pašalpa gali būti laikoma priemone, panašia į sutrumpinto darbo laiko tvarkos priemones, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2020/672, nes ja siekiama apsaugoti savarankiškai dirbančius asmenis ar panašių kategorijų darbuotojus nuo pajamų sumažėjimo ar praradimo;

(5) Slovakija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas finansinės paramos prašymo sąlygas. Slovakija pateikė Komisijai tinkamų įrodymų, kad faktinės ir numatomos viešosios išlaidos nuo 2020 m. vasario 1 d. padidėjo 1 077 457 000 EUR dėl nacionalinių priemonių, kurių imtasi siekiant sumažinti socialinį ir ekonominį COVID-19 protrūkio poveikį. Tai staigus smarkus padidėjimas, nes naujosios priemonės taikomos didelei įmonių ir darbo jėgos daliai Slovakijoje. Slovakija ketina 390 262 000 EUR padidėjusios išlaidų sumos finansuoti Sąjungos lėšomis, o 56 311 400 EUR – savo lėšomis;

([1]) OL L 159, 2020 5 20, p. 1.

(6) Komisija pagal Reglamento (ES) 2020/672 6 straipsnį pasikonsultavo su Slovakija ir patikrino, ar staiga smarkiai padidėjo faktinės ir numatytos viešosios išlaidos, tiesiogiai susijusios su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, nurodytomis 2020 m. rugpjūčio 6 d. prašyme;

(7) todėl finansinė parama turėtų būti suteikta siekiant padėti Slovakijai mažinti didelio ekonomikos sukrėtimo, kurį sukėlė COVID-19 protrūkis, socialinį ir ekonominį poveikį. Sprendimus dėl paramos dalių ir dalinių išmokų terminų, dydžio ir išmokėjimo Komisija turėtų priimti glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis;

(8) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio procedūrų, kurios gali būti pradėtos dėl vidaus rinkos veikimo iškraipymo, ypač pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus pagal Sutarties 108 straipsnį;

(9) Slovakija turėtų reguliariai informuoti Komisiją apie planuojamų viešųjų išlaidų įvykdymą, kad Komisija galėtų įvertinti, kokiu mastu Slovakija įvykdė tas išlaidas;

(10) sprendimas suteikti finansinę paramą priimtas atsižvelgiant į esamus ir numatomus Slovakijos poreikius, taip pat į kitų valstybių narių pagal Reglamentą (ES) 2020/672 jau pateiktus ar numatomus pateikti finansinės paramos prašymus, taikant vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Slovakija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas sąlygas.

2 straipsnis

1. Sąjunga suteikia Slovakijai paskolą, kuri neviršija 630 883 600 EUR. Ilgiausias vidutinis paskolos grąžinimo terminas – 15 metų.

2. Šiuo sprendimu suteiktos finansinės paramos prieinamumo laikotarpis yra 18 mėnesių nuo pirmos dienos po šio sprendimo įsigaliojimo.

3. Komisija Sąjungos finansinę paramą Slovakijai teikia ne daugiau kaip aštuoniomis dalimis. Bet kuri dalis gali būti išmokama viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Pirmos dalies dalinių išmokų grąžinimo terminai gali būti ilgesni negu 1 dalyje nurodytas ilgiausias vidutinis grąžinimo terminas. Tokiais atvejais kitų dalinių išmokų grąžinimo terminai nustatomi taip, kad išmokėjus visas dalis būtų laikomasi 1 dalyje nurodyto ilgiausio vidutinio grąžinimo termino.

4. Pirma dalis išmokama įsigaliojus Reglamento (ES) 2020/672 8 straipsnio 2 dalyje numatytam paskolos susitarimui.

5. Slovakija apmoka Reglamento (ES) 2020/672 4 straipsnyje nurodyto Sąjungos finansavimo išlaidas, susijusias su kiekviena dalimi, ir visus Sąjungos mokesčius, sąnaudas ir išlaidas, atsiradusius dėl finansavimo, susijusio su pagal šio straipsnio 1 dalį suteikta paskola.

6. Dėl dalių dydžio ir išmokėjimo, kaip ir dėl dalinių išmokų dydžio, sprendžia Komisija.

3 straipsnis

Slovakija gali finansuoti nacionalinę sutrumpinto darbo laiko tvarką ir papildomas priemones, kaip numatyta Įstatymo Nr. 5/2004 Rink. dėl užimtumo tarnybų 54 straipsnio 1 dalies e punkte.

4 straipsnis

Slovakija ne vėliau kaip 2021 m. kovo 30 d., o po to – kas šešis mėnesius informuoja Komisiją apie numatytų viešųjų išlaidų įvykdymą, kol tos numatytos viešosios išlaidos bus visiškai įvykdytos.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Slovakijos Respublikai.

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo adresatui apie jį dieną.

6 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2020 m. rugsėjo 25 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. ROTH